

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI IAȘI

Nr.:/.....
Către: *1820, 25.03.2024*
COMPANIA NAȚIONALĂ DE CĂI FERATE CFR SA

Referitor la: Proiectul " REABILITAREA LINIEI DE CALE FERATĂ ROMAN - IASI - FRONTIERĂ,
propus a fi amplasat pe raza județelor Neamț și Iași

Ca urmare:

- depunerii la APM Iasi cu nr. 3080/12.03.2024, a propunerii privind aspectele pentru protecția mediului care trebuie dezvoltate în raportul privind impactul asupra mediului, în vederea parcurgerii etapei de definire a domeniului evaluării pentru emiterea acordului de mediu, pentru proiectul " REABILITAREA LINIEI DE CALE FERATĂ ROMAN - IASI - FRONTIERĂ, propus a fi amplasat pe raza județelor Neamț și Iași;

- analizei punctelor de vedere transmise de către membrii comisiei de analiză tehnică la solicitarea APM Iasi, conform prevederilor Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice sau private asupra mediului,

vă comunicăm următoarele:

- evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectul mai sus menționat, se va finaliza printr-un raport privind impactul asupra mediului, care se va depune la sediul APM Iasi, atât în format scris cât și electronic;

- domeniul de definire a evaluării impactului: aer, apă, sol, managementul deșeurilor, zgomot, așezări umane, clima, biodiversitatea, patrimoniu cultural și peisajul;

- Structura și conținutul raportului privind impactul asupra mediului va respecta conținutul - cadru din Anexa 4, a Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Raportul privind impactul asupra mediului include descrierea alternativelor rezonabile identificate (proiectare, tehnologie, locație, dimensiune și scară), prezentarea comparativă a impactului asupra mediului a fiecărei alternative, indicarea principalelor motive care au stat la baza alegerii făcute.

Raportul privind impactul asupra mediului va analiza și descrie în detaliu următoarele aspecte, pentru fiecare etapă de realizare:

Descrierea proiectului, care va cuprinde:

- Descrierea generală a amplasamentului proiectului, cu reprezentarea spațială în cadrul hărților și a planurilor, efectuate la o scară la care se pot distinge elemente de interes, pe baza cărora se va identifica în mod clar zona de studiu și obiectivul propus;

- Caracteristicile fizice ale întregului proiect precum și cerințele privind utilizarea terenurilor în cursul fazelor de construcție, funcționare și dezafectare; vor fi incluse și lucrările de demolare necesare, precum și cerințele privind utilizarea terenurilor în cursul fazelor de construcție și funcționare;

- Principalele caracteristici ale etapelor de execuție, de funcționare și de dezafectare ale proiectului (necesarul de energie și energia utilizată, natura și cantitatea materialelor și resurselor naturale utilizate incluzând apa, terenurile și solul);

- Folosința actuală și cea planificată a terenurilor ocupate temporar și definitiv de proiect pe categorii de folosință, atât pe amplasament cât și pe zonele adiacente acestuia;

- Numărul de organizări de șantier propus, suprafața ocupată, dotările necesare, descrierea celor mai bune locații identificate pentru amplasarea organizărilor de șantier, descrierea locațiilor unde amplasarea acestora nu este posibilă cu precizarea justificărilor respective;

- Amplasamentul gropii de împrumut, dacă e cazul

- Amenajări adiacente amplasamentului organizărilor de șantier (infrastructură de transport, energie și utilități) care sunt necesare, direct sau indirect, pentru execuția proiectului propus;

- Descrierea elementelor componente ale proiectului;

- Detalierea lucrărilor pregătitoare;

- Lucrări pentru siguranța populației și pentru protecția mediului;

- Descrierea lucrărilor propuse pentru refacerea suprafețelor afectate;

- Descrierea proiectului în fază de exploatare;

- O estimare, în funcție de tip și cantitate, a deșeurilor și emisiilor preconizate (poluarea apelor, aerului, solului și subsolului, zgomot, vibrații, precum și cantitățile și tipurile de deșeuri generate în timpul etapelor de construcție, funcționare și dezafectare);

Descrierea alternativelor realizabile, în termeni de concepție, tehnologie, amplasare, dimensiune și anvergură a proiectului, analizate de către titularul proiectului, relevante pentru proiectul propus, precum și caracteristicile specifice ale proiectului și indicarea principalelor motive care stau la baza alegerii făcute, inclusiv compararea efectelor acestora asupra mediului.

Fiecare dintre alternativele de traseu poate prezenta o serie de aspecte și constrângeri care includ, dar nu se limitează la:

- obstacole și bariere naturale precum lacuri, râuri, situri arheologice/obiective culturale, etc;

- apropierea/traversarea ariilor naturale protejate de interes național sau local și situri din rețeaua Natura 2000, suprafețe necesare a fi defrișate/temporar/definitiv;

- apropierea de municipii, orașe și sate, identificarea construcțiilor și activităților existente din zona de influență a proiectului;

- planificare și dezvoltare (ex. Zone destinate pentru o anumită folosință a terenurilor);

- folosința actuală a terenurilor

- constrângeri legate de forma de proprietate asupra terenurilor;

Alegerea variantei finale trebuie justificată prin:

- indicarea principalelor motive, inclusiv a criteriilor de mediu, care au stat la baza alegerii unui anumit traseu de cale,

- includerea și poziționarea podurilor sau a altor structuri feroviare majore,

- alegerea proceselor constructive

- o comparație a efectelor asupra mediului cu referire la studiile de trafic efectuate în special în zonele unde sunt prevăzute noduri de trafic, etc.

Selectarea alternativei - se recomandă prezentarea într-un subcapitol special a unui rezumat al analizei utilizate pentru compararea diferitelor soluții/alternative identificate tehnic în vederea alegerii celei mai bune variante. Rezumatul trebuie să prezinte principalele elemente necesare pentru a putea urmări procesul de selecție, de exemplu:

- definirea obiectivelor declarate ale proiectului,

- definirea principalelor criterii identificate pentru selectarea opțiunilor preferabile (tehnice/de transport, economice, sociale și de mediu)

- identificarea parametrilor care exprimă cel mai bine criteriile enunțate

- definirea indicatorilor pentru fiecare parametru și a unității de măsură

- ponderea criteriilor

- comentarii privind alternativa selectată

Descrierea aspectelor relevante ale stării actuale a mediului (scenariul de bază) și o descriere scurtă a evoluției sale probabile în cazul în care proiectul nu este implementat, în măsura în care schimbările naturale față de scenariul de bază pot fi evaluate prin depunerea de eforturi acceptabile, pe baza informațiilor privind mediul și a cunoștințelor științifice disponibile.

Mediul receptor pentru activitățile și schimbările datorate proiectului ca urmare a întinderii spațiale, momentului implementării, frecvenței și duratei acestor activități, va fi descris corespunzător „zonei de influență” a proiectului. Trebuie analizat atât mediul receptor natural cât și cel construit și locuit.

Pentru fiecare activitate și modificările asociate acesteia, este important să se estimeze, zona afectată pe care poate apărea fiecare modificare. Ori de câte ori va fi posibil, este util să se reprezinte pe hartă locul de desfășurare a diferitelor activități și ‚zonele afectate’ de acestea; de exemplu: zonele în care se poate aștepta o intensificare a nivelului de zgomot, punctele de drenare a scurgerilor de suprafață și emisarii acestora, arile și sau receptori individuali sensibili probabil a fi afectați de modificările biofizice aduse de proiect. Din această reprezentare va fi posibil să se stabilească ‚zona de influență’ a proiectului, care să țină seama de toate formele de impact potențiale.

În această secțiune se vor evidenția principalele aspecte din punct de vedere al evaluării situației de bază (descrierea factorilor de mediu care pot fi afectați prin proiectul propus, precum populație, fauna, flora, solul, apa, aerul, factorii climatici, bunurile materiale și patrimoniul cultural, peisajul și interacțiunea dintre acești factori).

În descrierea componentelor mediului fizic accentul va trebui să cadă asupra analizei sensibilității mediului receptor în raport cu evaluarea impactului și nu doar pe o simplă descriere. Se va acorda atenție importanței componentelor mediului potențial afectate de proiect, sensibilității componentei și suficienței datelor (analiza informațiilor existente fiind tratată cu obiectivitate).

Caracterul informațiilor care trebuie furnizate

În descrierea componentelor mediului fizic este de mare importanță alegerea și prezentarea datelor relevante pentru fiecare componentă structurală a proiectului, nu numai a celor generale pentru traseul proiectului.

Accentul va trebui să cadă asupra analizei semnificației și sensibilității mediului receptor de pe amplasament în raport cu evaluarea impactului și nu doar pe o simplă descriere. În acest sens sunt prezentate mai jos câteva recomandări:

- ✓ **Soluri și geologie:** situația concretă de pe traseu se va descrie ținând seama atât de impactul potențial al proiectului asupra acestor componente cât și de influența lor asupra trăsăturilor proiectului (constrângeri); nu trebuie omisă valoarea resurselor minerale încă neexploatate.
- ✓ **Apă:** hidrologia, calitatea apei și folosința surselor de apă care pot fi afectate de proiect (inclusive folosința pentru alimentare cu apă, evacuarea apei uzate, etc), date privind secțiunile în care se prevăd lucrări de artă (poduri, podețe), construcția cărora putând afecta direct apele de suprafață, secțiunile în care se prevăd punctele de evacuare a apelor colectate de pe terasamentul căii ferate sau din stațiile CF (peroane, copertine, platforme) câtă vreme aceste secțiuni pot face și obiectul monitorizării. Se va avea în vedere calitatea apei, folosința oricărei surse de apă care poate fi afectată de proiect, inclusiv folosința pentru alimentare cu apă. Durata lucrărilor de construcții a lucrărilor de artă, planificarea și eșalonarea activităților (protecții de mal, etc) avute în vedere pentru a genera un impact minim asupra caracteristicilor morfologice ale corpurilor de apă și asupra ecosistemului acvatic.
- ✓ **Calitatea aerului:** datele trebuie să se refere mai ales la situația poluanților generați de trafic din zona stațiilor CF și la alți poluanți specifici oricărui obiectiv industrial existent în zona de influență.
- ✓ **Zgomot și vibrații:** datele relevante pentru locurile în care se află receptori sensibili ca de exemplu populația din localitățile potențial afectate, persoanele care lucrează de obicei pe câmpurile din apropiere, turiștii sau vizitatorii ocazionali, construcții care ar putea fi afectate de vibrații; în acest sens se pot utiliza înregistrările existente sau rezultatele obținute din studii de zgomot și vibrații efectuate în mod special.
- ✓ **Clima:** este important să fie prezentate condițiile de climă și microclimat (zile de îngheț și zăpadă/viscol, radiație solară, temperaturi foarte înalte, vânt, ceață, ...) în raport cu constrângerile pe care le pot impune mai ales construcției proiectului și caracteristicilor de exploatare
- ✓ **Fauna:** importanța speciilor din diferite puncte de vedere cum ar fi cel taxonomic (număr semnificativ de specii și grupuri de organisme), ecologic (populații cu rol extrem de divers, capabile să asigure integritatea ecosistemelor), geografic (specii endemice), de protecție (elemente incluse în diferite categorii de conservare, în conformitate cu standardele naționale și internaționale) comportamente naturale sau ulterior dobândite, nocturne/ diurne

(mobilitate/distanțe parcurse pentru vânat/ căutarea hranei, teama de om, atracția față de lumină ș.a.m.d.); zone importante pentru diferite stadii importante ale existenței biologice (reproducție, hrănire...);

✓ **Flora:** se vor identifica sensibilitatea la praf, timpul necesar pentru refacerea completă a vegetației naturale distruse în perioada de construcție, copacii izolați ce urmează a fi afectați, etc.

✓ **Peisaj:** trăsături valoroase, inclusiv caracteristicile acestora, ca de exemplu vizibilitatea la diferite ore sau perioade din an, traseele pitorești înregistrate pe hărți turistice sau menționate în ghiduri; acestea se prezintă numai dacă au relevanță pentru proiect, nu pur și simplu pentru că există date despre ele în literatura de specialitate. Identificarea elementelor mediului construit și locuit trebuie să se refere la următoarele:

- zone incluse în diferite categorii de folosință (pădure, terenuri agricole, industriale, comerciale, rezidențiale, recreative, protejate)

- obiective publice și private izolate utilizate în scop rezidențial, comercial, industrial, recreativ sau social (proprietăți individuale de locuit, școli, terenuri de campare și alte terenuri de agrement inclusiv pentru elevi, spitale, parcuri zoologice, facilități pentru bătrâni)

- orice alte obiective economice izolate, inclusiv depozite de deșeuri sau terenuri contaminate

- alte bunuri materiale inclusiv de patrimoniu cultural

Pentru toate cele de mai sus: trebuie prezentate toate elementele necesare pentru a le facilita identificarea/ poziția în raport cu traseul căii ferate și poziția altor componente structurale: denumirea, distanța pe traseul căii ferate, coordonatele geografice, etc.

✓ **Ființe umane:** datele se pot referi la teme precum locurile de muncă, concurența comercială, bunăstare, sănătate, ocupații, obiceiuri legate de agrement, dar numai dacă există o legătură directă/indirectă cu temele de transport; orice astfel de relație identificată trebuie descrisă. Trebuie să se evite tentația de a descrie alte aspecte din afara domeniului EIM, numai pentru că există date despre acestea.

Identificare clară a ariilor naturale protejate, altele decât siturile Natura 2000.

Siturile Natura 2000, deja desemnate sau propuse, dacă există, se vor prezenta separat, folosindu-se următoarele elemente principale: codul ROSPA.../ ROSCI...; denumirea; poziția indicată; suprafața ocupată; relația sitului (siturilor) cu poziția proiectului, respectiv dacă proiectul traversează, se învecinează sau se situează în afara sitului; în acest din urmă caz, distanța minimă dintre amprenta proiectului și limita sitului natural; speciile și habitatele de interes comunitar din perimetrul sitului. Se vor face mențiuni la Anexa ce conține Formularul Standard Natura 2000 al sitului.

Importanța- Importanța componentelor mediului potențial afectate de proiect poate fi aceeași și deci fiecare dintre ele se tratează într-un subcapitol separat al Raportului IM. Însă, dacă unele trăsături ale mediului natural sau construit sunt percepute ca extrem de importante, acestea pot fi descrise separat cu mai multe detalii. De exemplu: valoarea peisajului dintr-o anumită zonă a traseului de cale ferată, care este foarte importantă pentru economia locală/ regională au chiar națională.

Sensibilitate - Este important să se arate ce schimbări ar putea modifica semnificativ caracterul fiecărui factor de mediu, prin realizarea proiectului.

Suficiența datelor - existența unui volum suficient de informații în baza cărora să se poată lua o decizie. În cazul când nu se pot furniza toate informațiile necesare cu privire la un anumit aspect, trebuie să se precizeze motivul și faptul că titularul de proiect este conștient că decizia va fi condiționată de furnizarea la o dată ulterioară a informațiilor lipsă.

O descriere a factorilor de mediu susceptibili de a fi afectați de proiect

Această secțiune va include o analiză de identificare a formelor de impact și a factorilor de mediu afectați de acestea. Se vor lua în considerare: populația, sănătatea umană, biodiversitatea, ocuparea terenurilor, solul, apa, aerul, clima (emisiile de gaze cu efect de seră, impacturile relevante pentru adaptare), bunurile materiale, patrimoniul cultural, inclusiv aspectele arhitecturale și cele arheologice, și peisajul, precum și interacțiunea dintre acești factori.

Descrierea efectelor semnificative pe care proiectul le poate avea asupra mediului

Se va realiza o identificare a tuturor posibilelor impacturi negative ale proiectului susceptibile să afecteze fiecare factor de mediu, inclusiv cele cumulative, ca rezultat al acțiunii combinate a proiectului cu alte proiecte aprobate sau în curs de reglementare.

Raportul privind impactul asupra mediului va include descrierea efectelor semnificative pe care proiectul le poate avea asupra mediului și care rezultă, printre altele, din:

- construirea și existența proiectului, inclusiv lucrările de demolare;
- utilizarea resurselor naturale, în special a terenurilor, a solului, a apei și a biodiversității, având în vedere, pe cât posibil, disponibilitatea durabilă a acestor resurse;
- emisia de poluanți, zgomot, vibrații, lumină, căldură și radiații, crearea de efecte negative și eliminarea și valorificarea deșeurilor; descrierea efectelor posibile ca urmare a dezvoltării/ implementării proiectului ținând cont de hărțile de zgomot și de planurile de acțiune aferente acestora elaborate, după caz, pentru arealul din zona de influență a proiectului (se va lua în considerare amprenta de zgomot la sol a viitoarelor proceduri operationale)
- riscurile pentru sănătatea umană, pentru patrimoniul cultural sau pentru mediu - de exemplu, din cauza unor accidente sau dezastre;
- cumularea efectelor cu cele ale altor proiecte existente și/ sau aprobate, ținând seama de orice probleme de mediu existente legate de zone cu o importanță deosebită din punctul de vedere al mediului, care ar putea fi afectate, sau de utilizarea resurselor naturale;
- impactul proiectului asupra climei: natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră și vulnerabilitatea proiectului la schimbările climatice (tipurile de vulnerabilități identificate, cuantificarea tendințelor de amplificare a vulnerabilităților existente în contextul schimbărilor climatice);
- tehnologiile și substanțele folosite.

Descrierea efectelor negative semnificative probabile asupra factorilor de mediu va include efectele directe și eventualele efecte indirecte, secundare, cumulative, transfrontaliere, pe termen scurt, mediu și lung, permanente și temporare, pozitive și negative ale proiectului.

Descrierea va ține cont de obiectivele de protecția mediului, stabilite la nivel național și la nivelul Uniunii Europene, care sunt relevante pentru proiect.

Evaluarea impactului asupra mediului se va face pentru toate activitățile implicate în realizarea proiectului, precum organizările de șantier, amenajarea de drumuri tehnologice etc., precum și pentru etapele de operare și dezafectare.

Efecte semnificative asupra factorilor de mediu generate de proiect

Vor fi identificate pentru faza de execuție, de operare și de dezafectare:

- Caracterul și durata impactului;
- Identificarea factorilor de mediu care pot fi afectați;
- Identificarea receptorilor care vor fi afectați, cu indicarea sensibilității acestora;
- Evidențierea formelor de impact semnificativ (pozitiv și negativ);
- Indicarea dacă impactul are sau nu potențial cumulativ;
- Indicarea dacă impactul va fi continuu, intermitent sau ocazional, direct, indirect;
- Indicarea dacă impactul va fi temporar, pe termen scurt, mediu sau lung;
- Indicarea dacă impactul este reversibil sau ireversibil;
- Eventualele efecte indirecte, secundare, izolate;
- Identificarea magnitudinii impactului.

Efecte posibile, prezentate pe componente de mediu:

Soluri și geologie:

Efecte posibile în **etapa de execuție** (similar pentru etapa de dezafectare):

- Modificări în calitatea și structura solului și subsolului ca urmare a ocupării temporare a unor suprafețe cu organizarea de șantier;
- Degradarea solului în zona săpăturilor: decopertarea și îndepărtarea solului vegetal, compactarea solurilor;

- Contaminarea solului cu material germinativ aparținând speciilor ruderales și / sau alohtone invazive și potențial invazive, ca urmare a activităților de manipulare a solului, precum și a traficului utilajelor și personalului de lucru;
- Poluări datorate depozitării necontrolate a deșeurilor, a materialelor de construcții, a deșeurilor tehnologice;
- Poluarea solului și modificarea în continuare a calității solului sub acțiunea poluanților din cauza:
 - Contaminării accidentale cu substanțe poluante ca urmare a evacuărilor necontrolate sau accidentale de hidrocarburi (uleiuri, lubrifianți, combustibili, vopsele, solvenți) pe amplasament și pe drumurile utilizate;
 - Contaminări în urma depunerii pe sol a pulberilor potențial contaminate cu alți poluanți atmosferici rezultați din săpături, traficul de transport, încărcarea/ descărcarea materiilor prime etc.;

Efecte posibile în etapa de operare:

- Poluări accidentale ca urmare a accidentelor sau defecțiunilor, scurgerilor accidentale de substanțe utilizate în cadrul lucrărilor de întreținere;
- Depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere.

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a efectelor posibile asupra solului pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului rezidual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare

Ape de suprafață și subterane

Efecte posibile în etapa de execuție:

- Poluarea apelor de suprafață și contaminarea apei subterane cu modificarea calităților fizice, chimice și biologice datorită cauzelor descrise mai sus pentru soluri și a celor similare care afectează direct caracteristicile apei și implicit ale mediului acvatic.
- Antrenarea de poluanți, suspensii și deșeuri de către apele pluviale în timpul lucrărilor de construcție și transportul acestora în rețeaua de canalizare municipală sau în receptori de suprafață;

Efecte posibile în etapa de operare:

- Poluări accidentale ale apelor de suprafață și subterane cu substanțe poluante ca urmare a accidentelor sau defecțiunilor (mai ales din transportul mărfurilor lichide), scurgerilor accidentale de substanțe utilizate în timpul acțiunilor de întreținere/ intervenție, funcționarea parțială sau necorespunzătoare a separatoarelor de hidrocarburi, apele pluviale care transporta agenți de degivrare care pot ajunge accidental în apele de suprafață.

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a efectelor posibile asupra apei de suprafață și apei subterane pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului rezidual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Calitatea aerului

Efecte posibile în etapa de execuție (similar în etapa de dezafectare) datorate:

- creșterii încărcării atmosferice cu pulberi în suspensie PM10 și PM2.5 datorită traficului de șantier și activităților de demontare și manevrare a elementelor structurale ale căii ferate;
- pulberilor potențial contaminate cu poluanți rezultați din săpături, încărcarea și descărcarea materiilor prime, datorită traficului de șantier și activităților de demontare și manevrare a elementelor structurale ale căii ferate;
- emisiilor de poluanți atmosferici proveniți din traficul mijloacelor de transport a materialelor și de la utilaje de construcție motorizate, acestea constau din emisiile de pulberi de la motoare diesel, NOx, compuși organici volatili, monoxid de carbon și diferiți alți poluanți atmosferici periculoși, inclusiv benzen.

Zgomot și vibrații

Efecte posibile în etapa de operare:

Circulația vehiculelor motorizate și traficul și activitatea utilajelor de construcție vor genera zgomot ce poate afecta muncitorii, populația și animalele care staționează sau se deplasează în vecinătatea punctelor de lucru.

Vibrațiile generate în faza de construcție din activități precum detonări, excavații, extracție de roci, fundarea diferitelor structuri, plantarea pilonilor, trafic greu, mai ales pe suprafețe denivelate, pot:

- cauza într-o măsură diferită deteriorarea fațadelor și/sau structurii clădirilor
- afecta mașinile sau echipamentele sensibile la vibrații
- cauza perturbarea activităților din vecinătatea sursei de vibrații, disconfort sau afectarea sănătății populației

Efecte posibile în **etapa de execuție**:

Zgomotul generat de mișcarea trenurilor poate crea disconfort pentru populația din localitățile limitrofe, mai ales în cazul vitezelor mari de exploatare; zgomotul poate afecta și animalele din apropiere.

Se consideră în general că vibrațiile din exploatare (vibrația terasamentului produsă de traficul feroviar) nu pot cauza vibrații structurale perceptibile la proprietățile amplasate în apropierea traseului de cale ferată.

Se va analiza nivelul de zgomot și se vor prezenta zonele unde se vor amplasa barierele de protecție sonoră.

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a efectelor posibile generate de zgomot și vibrații pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului rezidual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare

Clima

Se vor identifica și caracteriza sursele de poluanți atmosferici aferente proiectului, atât în timpul construirii cât și în timpul exploatarei,

Analiza privind emisiile provenite de la vehiculele cu motor care reprezintă o contribuție importantă la concentrațiile de CO₂ atmosferic și deci la încălzirea globală.

Emisiile atmosferice de poluanți principali și gaze cu efect de seră (SO₂, CO₂, NO_x, pulberi).

Se vor prezenta natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Condițiile climatice/meteorologice pot influența activitățile de construcție ca și pe cele de exploatare și întreținere, trebuie evidențiate asemenea influențe, de ex.: diferențele de intensitate a vântului și termoclinele pot influența nivelul de zgomot prin refractarea undelor sonore, temperaturile foarte ridicate pot necesita limitări temporare ale vitezei pentru a preveni accidentele datorate dilatării șinelor, viscoalele puternice pot cauza depuneri de zăpadă pe șine și tulburarea traficului feroviar.

Consecințele temperaturilor prea mari sau prea scăzute, viscoalelor și înghețului trebuie tratate prin măsuri adecvate de prevenire și reducere a impactului.

În ceea ce privește contribuțiile proiectului la schimbările climatice, prin oferirea unei alternative transportului rutier și reducerea în consecință a emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul de transport rutier;

Evoluția condițiilor climatice în viitor pe baza modelelor de predicție, agreeate de către organismele UE, făcând posibilă analiza vulnerabilității proiectului în ceea ce privește inundațiile și perioadele caniculare.

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a măsurilor de adaptare la schimbările climatice pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului rezidual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Se va avea în vedere circulara MMAP nr. DGEICPSC/108047/08.08. 2023, referitoare la gradul de importanță acordat aspectelor privind schimbările climatice în aprobarea solicitărilor de finanțare din fonduri europene, în vederea utilizării recomandărilor din Comunicarea COM nr.

2021/(372/01 - Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;

Populația și sănătatea umană:

Se va analiza impactul potențial asupra populației și sănătății umane, asociat în principal modificărilor calității aerului, precum și nivelului de zgomot, în toate etapele proiectului (construcție, operare, dezafectare)

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a efectelor posibile generate de realizarea proiectului asupra populației pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului residual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Bunuri materiale și patrimoniul cultural

Pentru **etapa de execuție** (și cea de dezafectare) se va identifica prezența patrimoniului cultural sau a altor bunuri materiale și se va analiza măsura în care acestea pot fi afectate direct sau indirect de proiectul propus.

În **etapa de operare** se va analiza măsura în care emisiile atmosferice, precum și alte externalități generate de proiect, pot conduce la afectarea elementelor de patrimoniu existente.

Prezentarea măsurilor potențiale de prevenire/reducere/compensare a efectelor posibile generate asupra bunurilor materiale pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Descrierea impactului residual pentru etapele de construcție, funcționare, dezafectare.

Peisaj

Se vor analiza modificările propuse ce pot conduce la degradarea peisajului natural. Evaluarea impactului se va realiza în funcție de magnitudinea modificărilor propuse și sensibilitatea peisajului existent în zona de implementare a proiectului.

Fiecare tip de impact și nivelul de însemnătate al acestuia poate fi diferit și trebuie evaluat pe diferite tronsoane ale proiectului în raport cu caracteristicile inițiale ale peisajului și probabilitatea prezenței receptorilor.

Includerea în proiectul de cale ferată a considerentelor de amenajare peisagistică, de exemplu legat de ecranarea zgomotului sau plantarea taluzurilor și pantelor, trebuie determinată poziția exactă a plantărilor, suprafețelor / lungimii segmentelor plantate, speciile utilizate pe baza compatibilității cu cerințele ecologice pentru anumite specii și cu condițiile climatice și edafice).

Propunerea de măsuri pentru punerea în evidență a peisajelor cu valoare deosebită aflate în raza vizuală a utilizatorilor traseului căii ferate.

Evaluarea efectelor cumulative

- Relația proiectului propus cu alte proiecte existente sau planificate și cumularea efectelor acestuia cu alte proiecte existente/ propuse;

- Modul cel mai eficient de tratare a efectelor cumulative în contextul EIM pentru un proiect feroviar este de a coordona procesul de evaluare cu evaluarea proiectelor adiacente spațial acolo unde este cazul, respectiv de a analiza cumularea de efecte generate de cauze similare prin toate proiectele/activitățile ce urmează să se desfășoare în același timp cu proiectul în cauză și în aceeași zonă de influență. Trebuie identificate și prezentate pe scurt orice alte proiecte și/sau activități planificate să fie construite/ date în exploatare în paralel cu proiectul evaluat, ale căror "zone de influență" se suprapun total sau parțial cu cea a proiectului evaluat.

- Se vor identifica căile prin care se poate realiza cumularea impacturilor potențiale, făcându-se o predicție privind magnitudinea efectelor cumulate identificate, în baza căreia se va evalua semnificația impactului rezultat din efectul de cumulare.

Interacțiunea efectelor anterioare

În măsura în care este posibil, se va efectua analiza impactului secundar determinat de efectele produse prin manifestarea unui impact direct asupra componentelor de mediu, precum și alte efecte în lanț ce se pot manifesta la nivelul componentelor de mediu.

Impactul potențial în context transfrontieră

Se va analiza localizarea proiectului în raport cu granițele și se va estima semnificația impactului, dacă va fi cazul.

Evaluarea impactului rezidual

Se va estima semnificația impactului luând în considerare implementarea măsurilor de evitare și reducere propuse.

Descrierea metodelor de prognoză utilizate pentru identificarea și evaluarea efectelor semnificative asupra mediului, inclusiv detalii privind dificultățile și principalele incertitudini existente

Se vor prezenta:

- Metodele de prognoză utilizate pentru identificarea și evaluarea efectelor semnificative (ex. metodologii de estimare a emisiilor, metodologii pentru modelarea dispersiei poluanților etc);
- Descrierea dificultăților întâmpinate (dificultăți de natură tehnică sau determinate de lipsa de cunoștințe, întâmpinate în colectarea informațiilor solicitate etc.);
- Prezentarea eventualelor incertitudini existente.

O listă de referință care să detalieze sursele utilizate pentru descrierile și evaluările incluse în raport.

Se va stabili o scară de timp și se vor identifica mecanismele prin care vor fi asigurate, implementate și monitorizate măsurile de reducere a impactului.

Măsuri de evitare și reducere a impactului și programul de monitorizare

Se vor descrie măsurile avute în vedere pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este cazul, compensarea oricăror efecte negative semnificative asupra mediului identificate (măsuri concrete de reducere a zgomotului care să țină seama de efectul previzibil al reducerii la sursă a zgomotului produs, planificarea și gestionarea terenului și proceduri operaționale de reducere a zgomotului, dacă e cazul), precum și programul de monitorizare propus.

Se vor identifica, enumera și descrie toate măsurile de reducere a impactului care vor fi utilizate, modul de implementare, modul în care acestea vor diminua sau vor evita impactul negativ asupra factorilor de mediu.

Vor fi prevăzute lucrările pentru reabilitarea suprafețelor ocupate temporar, situate de-a lungul traseului, după finalizarea lucrărilor de construcție, se vor descrie lucrările de refacere ecologică a zonelor periferice afectate de lucrări la finalizarea acestora.

Se va acorda o atenție deosebită la identificarea arealelor sensibile și la evaluarea impactului asupra biodiversității și peisajului, inclusiv impactul potențial al zgomotului asupra ariilor naturale protejate identificate de-a lungul traseului proiectului. Vor fi stabilite măsuri de protecție, de reconstrucție și de restaurare a biotopurilor potențial afectate.

Se vor prezenta măsurile potențiale de prevenire/reducere/compensare a impactului propuse prin proiect în timpul construcției, funcționării și dezafectării proiectului pentru toți factorii de mediu și corespunzătoare fiecărui tip de efect. Dintre acestea, în RIM trebuie menționate cele efectiv preconizate în cazul proiectului propus. Descrierea se face în cel mai concret mod posibil, corespunzător tipului de măsură.

Programul de monitorizare, în perioada de execuție, funcționare și dezafectare a proiectului, va conține tipurile de parametri monitorizați și durata monitorizării, proporțională cu natura, amplasarea și dimensiunea proiectului, precum și cu gravitatea efectelor sale asupra mediului. Se vor prezenta punctele de monitorizare și figurarea acestora pe hărți. Descrierea va explica în ce măsură sunt evitate, prevenite, reduse sau compensate efectele negative semnificative asupra mediului și se va referi atât la etapa de execuție, cât și la cele de funcționare și dezafectare.

Se recomandă elaboratorilor RIM să nu facă o descriere generală a afectelor, ci să prezinte în RIM acele efecte care au fost într-adevăr identificate și evaluate pentru proiect, respectiv cauzele care pot fi generate datorită anumitor condiții specifice de pe amplasament, a programării activităților, aprovizionării cu materiale de construcții, etc. Analiza se va realiza luând în considerare caracteristicile receptorilor identificați anterior.

La fiecare factor de mediu analizat, după prezentarea analizei privind posibilul impact, vor fi prezentate pentru perioada de construcție/funcționare/dezafectare:

- concluziile privind posibilul impact;
- măsurile de reducere a impactului;
- impactul rezidual.

Se recomandă să fie prezentate și rezultatele privind impactul asupra zonelor înconjurătoare ale fiecărei componente structurale.

Descrierea efectelor negative semnificative preconizate ale proiectului asupra mediului, determinate de vulnerabilitatea proiectului în fața riscurilor de accidente majore și/ sau dezastre relevante pentru proiect

Se vor avea în vedere riscurile naturale și antropice care ar putea conduce la accidente și/ sau situații de risc și se vor identifica măsurile necesare pentru evitarea/ reducerea riscurilor și modul de răspuns la accidente (măsurile de prevenire, pregătire, planuri pentru orice incidente, planuri de urgență, etc). Prezentarea oricărui risc asociat cu proiectul din manevrarea materialelor/substanțelor periculoase, accidentelor de trafic, avarii, dezastre naturale. Necesitatea unui plan care să detalieze pregătirea pentru situații de urgență.

Rezumat netehnic

Se vor prezenta sintetizat informațiile furnizate în Raportul privind Impactul asupra Mediului, cu termeni cât mai puțini tehnici .

Lista de referințe

Se vor detalia sursele utilizate pentru descrierile și evaluările incluse în raport.

Prezentarea evaluării efectuate în cadrul Raportului privind impactul asupra mediului trebuie să fie obiectivă, clară, concisă, imparțială, să cuprindă terminologie consecventă și să evedențieze concret concluziile specifice scopului pentru care a fost realizată.

La întocmirea documentației se vor lua în considerare punctele de vedere și actele emise de alte autorități și se vor corela datele din:

- Raportul privind impactul asupra mediului
- Alte studii și documentații relevante pentru proiect (respectiv concluziile din cadrul acestora)
- avize/certificate de urbanism/puncte de vedere de la alte autorități

Raportul privind impactul asupra mediului va fi depus la APM Iași pe suport de hârtie și în format electronic, în vederea consultării publicului și afișării pe pagina web a autorității de mediu, conform cerințelor din HG 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul.

Conform prevederilor Ord. 1108/2007 privind aprobarea nomenclatorului lucrărilor și serviciilor care se prestează de către autoritățile publice pentru protecția mediului în regim de tarifyare și cuantumul tarifelor aferente acestora , cu modificările și completările ulterioare, aveți obligația de a face dovada achitării tarifului aferent etapei de analiză a calității Raportului, în valoare de 2000 lei, în momentul depunerii acestuia la sediul APM Iași.

Raportul privind impactul asupra mediului va fi întocmit de persoane juridice sau fizice independente de titularul proiectului și atestate potrivit legii. Lista persoanelor atestate este disponibilă pe pagina de internet a Ministerului Mediului : www.mmediu.ro.

Titularul va transmite în același timp cu depunerea RIM -ului și declarațiile scrise a experților atestați, conform art. 12, alin (9) din legea 292/2018 ”Experții atestați declară în scris că nu au un interes personal în implementarea/dezvoltarea proiectului de investiții aflat în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.”

Prezenta constituie îndrumar conform Legii nr. 292/2018, privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Director Executiv
ing. Galea TEMNEANU

Nume și Prenume	Funcția	Data	Semnătura
Avizat: ing. Irina Ana SIMIONESCU	Șef Serviciu Avize, Acorduri, Autorizatii	25.03.2024	